

Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027

Dato: 12.05.2025 08:30

Sted: Møterom Korsmo 3.etasje

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.
på e-post .
Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 30.04.2025

For leder i Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027, Dina Veflen

Saksliste

Møteinnkalling

Møteinnkalling Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027 12.05.2025

3

Saker til behandling

19/25 Sak S-19/25 Referater, orienteringer og diskusjoner

6

20/25 Sak S-20/25 Samtale med ordfører

8

21/25 Sak S-21/25 Samtale med kommunedirektør

9

22/25 Sak S-22/25 Oppfølging av politiske vedtak (internkontroll)

11

23/25 Sak S-23/25 Prosjektplan FR Informasjonssikkerhet

12

24/25 Sak S-24/25 Orientering fra adm. - Helsestasjon

22

25/25 Sak S-25/25 Ytterligere oppfølging av FR Tidlig innsats

23

26/25 Sak S-26/25 Eventuelt

25

MØTEINNKALLING

Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027

Dato: 12.05.2025 kl. 08:30
Sted: Møterom Korsmo 3.etasje
Arkivsak: 18/00083

Kontrollutvalgets medlemmer:	Dina Veflen (H) - leder Veslemøy Nordset (BL) – nestleder Harald Dyrkorn (R) Grete Sparby (AP) Carina Ryen Nyheim (V)
Innkalt varamedlem:	
Meldt forfall:	
Ordfører:	Ordfører Knut Hvithammer
Revisor:	Revisjon Øst IKS v./oppdr.ansv. regnsk.rev. Tommy Pettersen/Rolf Berg oppdr.ansv.forv.rev. Kristian Fragell Lillevold/ Jo Erik Skjeggstad
Innkallingen sendes også til:	Daglig leder i Revisjon Øst IKS, Morten Alm Birkelid Kommunedirektøren
Kopi av innkallingen sendes til:	Varamedlemmene (til orientering) Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling
Sekretær:	Sekretariatsleder Anne Haug
Invitert til sak:	Ordfører Knut Hvithammer til sak 20/25 Kommunedirektør til sakene 21-22/25 og 24-25/25 Revisjon Øst IKS til sak 23/25

Hele sakslisten med vedlegg legges på	http://www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/sor-odal-kommune/ og på kommunens hjemmeside.
--	---

SAKSKART			Ca tid for behandling	Hvem deltar
Saker til behandling				
19/25	19/00032-73	Sak S-19/25 Referater, orienteringer og diskusjoner	08.30	
20/25	18/00066-94	Sak S-20/25 Samtale med ordfører	09.15	Ordfører
21/25	18/00038-211	Sak S-21/25 Samtale med kommunedirektør	10.00	Komm.dir
22/25	18/00038-213	Sak S-22/25 Oppfølging av politiske vedtak (internkontroll)	10.45	Komm.dir
		LUNSJ	11.15	

23/25	25/00005-2	Sak S-23/25 Prosjektplan FR Informasjonssikkerhet	11.45	Revisjon Øst
24/25	18/00038-214	Sak S-24/25 Orientering fra adm. - Helsestasjon	12.30	Komm.dir eller den han delegerer
25/25	22/00023-14	Sak S-25/25 Ytterligere oppfølging av FR Tidlig innsats	13.30	Komm.dir eller den han delegerer
26/25	18/00089-96	Sak S-26/25 Eventuelt		

Arkivsak-dok. 19/00032-73
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027	12.05.2025

SAK S-19/25 REFERATER, ORIENTERINGER OG DISKUSJONER

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene (**hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige**).
 - Saker fra formannskapet – Harald Dyrkorn
 - Saker fra oppvekst/kultur og mangfold - Grethe Sparby og Carina Ryen Nyheim
 - Saker fra næring, miljø og klimautvalget – Dina Veflen
 - Saker fra helse og omsorg – Veslemøy Nordset
- Kommunestyrets saker og vedtak.
- Referat fra kommunestyremøte. Kontrollutvalgets medlem i KS ev. kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.
- En oppdatert oversikt over oppfølging av KU-saker er en del av tiltaksplanen i hvert kontrollutvalgsmøte. Endelig oppfølgingsliste er vedlagt kontrollutvalgets årsrapport som legges ut på www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/sør-odal under «Sentrale dokumenter».
- Eventuelle mediasaker.
- Innspill fra kontrollutvalgsmedlemmene, tiltaksplanen og temaer
- Tilsynssaker fra andre offentlige myndigheter: Sekretariatet orienterer fortløpende om eventuelle tilsyn og tilsynsrapporter i møtene, jf. Statsforvalterens tilsynskalender

Arkivsak-dok. 18/00066-94
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027	12.05.2025

SAK S-20/25 SAMTALE MED ORDFØRER

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med ordføreren til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer ordfører Knut Hvithammer til en samtale hvor det kan diskuteres generelle problemstillinger i Sør-Odal kommune kommune.

Som et fast punkt tar vi med spørsmålet om det er noe som ordfører ønsker å bringe videre til kontrollutvalget fra kommunestyret, eller om det er andre forhold som kontrollutvalget bør gjøres oppmerksom på?

Arkivsak-dok. 18/00038-211
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang

Møtedato

Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027

12.05.2025

SAK S-21/25 SAMTALE MED KOMMUNEDIREKTØR

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar samtalen med og redegjørelsene fra kommunedirektøren til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Kontrollutvalget inviterer kommunedirektør Rune Lund til en samtale hvor vi kan diskutere generelle problemstillinger i Sør-Odal kommune. Kontrollutvalget ber om at kommunedirektøren orienterer om saker som han anser som relevante for kontrollutvalgets arbeid.

Det er visse temaer som vil være naturlig å gjennomgå i samtalen med kommunedirektøren:

- *Kontrollutvalget ønsker en orientering om den økonomiske situasjonen i kommunen, inkludert viktige forhold i investeringsregnskapet. Utenom tertialrapportene kan månedsrapportering være grunnlag for slik orientering.*
- *Orientering om anmeldelser og varslinger dersom de er alvorlige, gjentakende (avtegner et mønster) eller dersom de må anses å være av spesiell interesse for kontrollutvalget.*
- *Informasjon om åpne, pågående og lukkede tilsynssaker – nytt siden forrige møte (enhet, sak/tema).*
- *Oppfølging av særskilte KS-saker.*
- *Orientering om sykefraværet i kommunen dersom dette har en generell stigende tendens og/eller man har en tydelig utvikling på enkelte enheter.*

Dersom det er spesielle temaer kontrollutvalget ønsker en nærmere orientering om, får kommunedirektøren en bestilling i god tid før møtet. Bestillingen etterstrebes å være så spesifikk som mulig når kontrollutvalget ber om spesiell informasjon i en sak.

Informasjonen som etterspørres må anses som relevant for kontrollutvalgets oppgave, ansvar og myndighet.

Arkivsak-dok. 18/00038-213
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang

Møtedato

Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027

12.05.2025

SAK S-22/25 OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK (INTERNKONTROLL)

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget takker for informasjonen og tar saken til orientering

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Ett av kontrollutvalgets oppgaver er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll. Dette kan kontrollutvalget gjøre på flere måter. Som del av denne oppgaven ønsker kontrollutvalget én gang i året en orientering om hvordan kommunestyrevedtak blir fulgt opp av kommunedirektøren. Det er også hensiktsmessig at et nytt kontrollutvalg får informasjon om hvilke rutiner/systemer kommuneadministrasjonen har som sikrer oppfølging av de politiske vedtakene.

Kontrollutvalget kan i denne forbindelse også vurdere behovet for å se nærmere på hvordan enkelte behandlede kommunestyrevedtak er fulgt opp av administrasjonen i året som er gått.

Vi har invitert kommunedirektør Rune Lund til å gi en orientering i saken.

Arkivsak-dok. 25/00005-2
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027	12.05.2025

SAK S-23/25 PROSJEKTPLAN FR INFORMASJONSSIKKERHET

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for Sør-Odal kommune 2025-2028 og vedtar oppstart av forvaltningsrevisjon knyttet til Informasjonssikkerhet/sikkerhetskultur og personvern.
2. Prosjektet har følgende problemstillinger:
 - a. *Har Sør-Odal kommune etablert en god sikkerhetskultur i organisasjonen, herunder internkontroll og avvikshåndtering?*
 - b. *Har Sør-Odal kommune etablerte rutiner og praksis som sikrer et tilfredsstillende vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger?*
3. Hvis det i løpet av gjennomgangen avdekkes andre problemstillinger som bør undersøkes nærmere, tas dette opp med kontrollutvalget.
4. Prosjektet gjennomføres innenfor en ressursramme på om lag 375 timer. Endelig rapport antas ferdigstilt vinter 2026.
5. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget. Hvis det er vesentlige endringer i forhold til tidsplanen eller andre forhold, legger sekretariatsleder saken fram for kontrollutvalget.

Vedlegg:

1. Prosjektplan Digital sikkerhetskultur og personvern, Sør-Odal kommune

Saksframstilling:

I henhold til kommuneloven § 23-2, punkt c, skal kontrollutvalget påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak (§ 23-3, første ledd).

I medhold av plan for forvaltningsrevisjon 2025- 2028 vedtok kontrollutvalget i Sør-Odal i møte 24. mars 2025, jf., sak 17/25, å bestille en prosjektplan med tema «IKT –

Informasjonssikkerhet og personvern». I vedtaket heter det at dersom revisjon finner det mulig, inkluderes også kommunens etterlevelse av prinsippene og regler for meroffentlighet, åpenhet og arkivering av dokumentasjon, i undersøkelsen.

Formålet med undersøkelsen vil være å finne ut om kommunen har et tilfredsstillende system for å sikre god informasjonssikkerhet, og om kommunen herunder har rutiner og etablert praksis som sikrer oppfyllelsen av personvernet.

Nå foreligger prosjektplanen, jf. vedlegg 1.

Revisjon vurderer det som hensiktsmessig å undersøke kommunens digitale sikkerhetskultur - som blant annet vil omfatte internkontroll i form av risikokartlegging, rutiner/prosedyrer, avviksoppfølging og opplæring av ansatte innen informasjonssikkerhet og personvern. Selv om Indigo IKS leverer de tekniske IKT-løsningene, er kommunen selv ansvarlig for at rutiner og retningslinjer er på plass slik at alle i organisasjonen bruker systemer og håndterer informasjon på en betryggende måte.

Når det gjelder sikkerhetsløsninger hos Indigo IKT IKS, pågår det en revisjon knyttet til dem i regi av kontrollutvalget i Grue. Sør-Odal kommune bør dra nytte av disse resultatene når denne undersøkelsen er ferdig. Når det gjelder undersøkelse av kommunens etterlevelse av meroffentlighet, åpenhet og arkivering, er dette en tematikk som revisjon anser å være omfattende nok til å utgjøre en egen forvaltningsrevisjon. Revisjon finner det ikke hensiktsmessig å inkludere dette i nærliggende forvaltningsrevisjon.

Revisjon foreslår følgende problemstillinger:

1. *Har Sør-Odal kommune etablert en god sikkerhetskultur i organisasjonen, herunder internkontroll og avvikshåndtering?*
2. *Har Sør-Odal kommune etablerte rutiner og praksis som sikrer et tilfredsstillende vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger?*

Rammen for prosjektet anslås å ligge på om lag 375 timer. Prosjektet kan startes opp i august, og forutsatt at prosjektet går som planlagt, vil rapporten foreligge om lag 7-8 måneder.

Kontrollutvalget tar en diskusjon av prosjektplanen i møtet og vurderer om problemstillingene som foreslått er dekkende for det de ønsker med undersøkelsen.

PROSJEKTPLAN

Digital sikkerhetskultur og personvern

SØR-ODAL KOMMUNE 2025

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
<https://www.revisjon-ost.no>
E-post: post@rev-ost.no
Org. nr.: 974 644 576 MVA

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn for prosjektet og bestilling fra kontrollutvalget.....	3
2	Definisjoner og avklaringer	3
3	Sikkerhetskultur.....	4
4	Personvern	4
5	Kommunens styring og kontroll (Internkontroll)	5
6	Risiko og vesentlighet.....	6
7	Formål og forslag til problemstillinger	6
7.1	Formål	6
7.2	Forslag til problemstillinger	6
8	Kilder til revisjonskriterier	7
9	Metode for datainnsamling.....	7
10	Organisering og ansvar.....	8

Bilde på forsiden: Michal Tyrkiel

1 Bakgrunn for prosjektet og bestilling fra kontrollutvalget

I henhold til kommuneloven § 23-2, punkt c, skal kontrollutvalget påse at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon i kommunen. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak (§ 23-3, første ledd).

Kontrollutvalget i Sør-Odal kommune vedtok i møte 24. mars 2025, jf., sak 17/25, å bestille en prosjektplan med tema «IKT – Informasjonssikkerhet og personvern». Utvalget fattet følgende vedtak:

Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027 har behandlet saken i møte 24.03.2025 sak 17/25

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak

Kontrollutvalget viser til vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for Sør- Odal kommune for 2025-2028 og bestiller en prosjektplan med utgangspunkt i *IKT – Informasjonssikkerhet og personvern*. Dersom revisjon finner det mulig, inkluderes også kommunens etterlevelse av prinsippene og regler for meroffentlighet, åpenhet og arkivering av dokumentasjon i undersøkelsen.

2 Definisjoner og avklaringer

Innledningsvis mener vi det er viktig med noen grunnleggende definisjoner og avklaringer.

I møteprotokollen fra møtet i kontrollutvalget 24.03.25, jf., sak 17/25 fremkommer det av møtebehandlingen at formålet med en slik forvaltningsrevisjon vil være å finne ut om Sør-Odal kommune har et tilfredsstillende system for å sikre god informasjonssikkerhet, og at personvernet inngår i informasjonssikkerheten. Samtidig blir det påpekt at Indigo IKS leverer de tekniske IKT-løsningene til sine kommuner, men at kommunen selv vil være ansvarlig for at rutiner og retningslinjer er på plass slik at alle i organisasjonen bruker systemer og håndterer informasjon på en betryggende måte. Når det gjelder hvordan Indigo IKS ivaretar tekniske sikkerhetsløsninger som leverandør av kommunens IKT, pågår det allerede en forvaltningsrevisjon hvor dette undersøkes, i regi av kontrollutvalget i Grue kommune. Denne forvaltningsrevisjonen vil være ferdig høsten 2025. Vi mener det er formålstjenlig at Sør-Odal kommune drar nytte av resultatene som fremkommer av den pågående forvaltningsrevisjonen rettet mot Indigo IKT IKS når denne er ferdig. Videre vurderer vi det som hensiktsmessig å undersøke kommunens digitale sikkerhetskultur, ettersom dette blant annet vil omfatte internkontroll i form av risikokartlegging, rutiner/prosedyrer, avviksoppfølging og opplæring av ansatte innen informasjonssikkerhets- og personvernområdet.

Videre i møteprotokollen er det beskrevet at kontrollutvalget ønsker at undersøkelsen også omfatter kommunens etterlevelse av prinsippene og reglene for meroffentlighet, åpenhet, og arkivering av dokumentasjon, dersom det er mulig med tanke på omfang og kvalitet i prosjektet. Kommunens praksis for journalføring, meroffentlighet, åpenhet, og arkivering er knyttet til et annet lovverk med stort omfang,¹ og en undersøkelse av denne tematikken vil være omfattende nok til å utgjøre en forvaltningsrevisjon i seg selv. Dersom vi skulle inkludert begge tematikkene i en og samme forvaltningsrevisjon, vil den bli av et slikt omfang at det forringer kvaliteten på undersøkelsen ettersom man ikke får gått i dybden på materialet. Vi mener derfor at det ikke er hensiktsmessig å inkludere denne tematikken i en forvaltningsrevisjon som omhandler informasjonssikkerhet og personvern. En

¹ Dette inkluderer blant annet arkiveringsloven, offentlighetsloven, og forvaltningsloven.

mulig vinkling er likevel å inkludere informasjonssikkerhet knyttet til kommunens arkivtjeneste i prosjektet, ettersom arkiv ofte er et av kommunenes største fagsystemer.

3 Sikkerhetskultur

En sikkerhetskultur kan defineres som et sett med verdier som deles av medarbeidere i en virksomhet, og som er med på å påvirke deres tanker og forventninger til sikkerhet. Ved å motivere medarbeiderne til å handle på en måte som ivaretar sikkerheten, kan virksomheten skape en god sikkerhetskultur.²

Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS) er en del av regjeringens helhetlige satsing på informasjonssikkerhet i Norge, og arbeider med å styrke befolkningens holdninger og atferd knyttet til informasjonssikkerhet.

Som en del av arbeidet har NorSIS identifisert målbare områder for å kunne utvikle en metodikk som kan måle virksomhetens sikkerhetskultur, med hensikt om å synliggjøre hvordan virksomheter opplever, utøver, og anser sikkerhet internt. I følge NorSIS består sikkerhetskultur av åtte momenter:

1. Fellesskap
2. Styring og kontroll
3. Tillit
4. Risikoforståelse
5. Vilje til digitalisering
6. Kompetanse
7. Interesse
8. Atferd

Videre har Digitaliseringsdirektoratet utviklet en [spørreundersøkelse](#) for å kartlegge den digitale sikkerhetskulturen i virksomheten. Å sammenligne sikkerhetskulturer på tvers av organisasjoner og virksomhetsområder er vanskelig med tanke på at sikkerhetsbehovet varierer fra virksomhet til virksomhet. Spørreundersøkelsesverktøyet kan imidlertid bidra til å si noe om sikkerhetskulturen med hensyn til kartlegging av status og sikkerhetsbehov. Spørsmålene i spørreundersøkelsesverktøyet ligger tilgjengelig på internett, og kan benyttes som utgangspunkt for en spørreundersøkelse i den tidlige fasen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt. Dette kan bidra til å identifisere hvilke virksomheter i kommunens organisasjon det kan være aktuelt å gjøre grundigere undersøkelser, samt at det kan være grunnlag for en analyse av kommunens sikkerhetskultur både sektorvis og totalt.

4 Personvern

Med innføringen av GDPR og ny personvernlov i 2018 har personvernbestemmelsene blitt tydeliggjort og i større grad sikret rettighetene til brukerne av tjenester, samtidig som de har understreket virksomhetenes plikter. Brukernes rettigheter er punktvis oppsummert:³

➤ Rett til informasjon	➤ Rett til begrensning
➤ Rett til innsyn	➤ Rett til å protestere
➤ Rett til retting	➤ Rettar ved automatiserte avgjerder
➤ Rett til sletting	➤ Rett til dataportabilitet

² [NSM.no](https://nsm.no) - Skape en god sikkerhetskultur

³ [Datatilsynet.no](https://datatilsynet.no) - Dine rettigheter

Datatilsynet slår fast at alle virksomheter har plikt til å tilrettelegge for at brukeren får oppfylt disse rettighetene på en enkel måte, og de skal som hovedregel oppfylles uten kostnad for den det gjelder gratis og innen en måned fra da brukeren tar kontakt med virksomheten. Virksomhetenes sine plikter kan oppsummeres i følgende punkter: ⁴

➤ Fastsette formål	➤ Databehandleravtale
➤ Behandlingsgrunnlag	➤ Vurdering av personvernkonsekvenser (DPIA)
➤ Protokoll over behandlingsaktiviteter	➤ Innebygd personvern og personvern som standard
➤ Informasjon og åpenhet	➤ Overføring av personopplysninger ut av EØS
➤ Retting og sletting	➤ Håndtering av avvik
➤ Informasjonssikkerhet og internkontroll	➤ Personvernombud
➤ Behandlingsansvarlig og databehandler	

I en forvaltningsrevisjon vil det være naturlig å kontrollere om virksomhetenes plikter blir oppfylt, og hvordan virksomheten sikrer at alle virksomhetenes brukere får oppfylt sine personvernrettigheter.

5 Kommunens styring og kontroll (Internkontroll)

Etter kommuneloven skal kommunen ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges, og det er kommunedirektøren som er ansvarlig for internkontrollen. ⁵ Internkontrollen skal være systematisk, men likevel tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter, og risikoforhold. Dette innebærer at kommunen må ha kjennskap til hva som er å forvente av kommunen ved utarbeidelsen av internkontrollrutiner.

Det fremgår videre av kommuneloven at kommunedirektøren skal:

- Utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering.
- Ha nødvendige rutiner og prosedyrer.
- Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik.
- Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig.
- Evaluerer og ved behov forbedrer skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Tre av punktene er dokumentasjonskrav (a, b og d), mens to omhandler praktiseringen (c og e).

I eForvaltningsforskriften § 15 er det spesifisert at kommunen skal ha internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet, og at denne internkontrollen skal være basert på anerkjente standarder for styringssystem innen informasjonssikkerhet og bør være en integrert del av virksomhetens helhetlige styringssystem. ⁶

KS har utarbeidet en praktisk veileder for kommunedirektørens internkontroll til støtte for hvordan kommunene kan identifisere risiko og utarbeide en risikobasert internkontroll tilpasset kommunens behov. ⁷ Som et tillegg til internkontrollveilederen har KS utarbeidet en verktøykasse som spesifikt omhandler personvern, informasjonssikkerhet, og det overordnede arbeidet i kommunen. ⁸ Dette er

⁴ [Datatilsynet.no - Virksomhetenes plikter](https://datatilsynet.no/Virksomhetenes_plikter)

⁵ Kommuneloven § 25-1. *Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen.*

⁶ Forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften) § 15. *Internkontroll på informasjonssikkerhet.*

⁷ KS. 2020. [Orden i eget hus: Kommunedirektørens internkontroll.](#)

⁸ KS. 2022. [Kommunedirektørens verktøykasse for personvern og informasjonssikkerhet.](#)

begge nyttige verktøy for å gjennomføre internkontroll i kommunen med hensyn til informasjonssikkerhet og personvern.

Det finnes også enkelte sektorspesifikke standarder for informasjonssikkerhet og personvern som er relevante i denne sammenheng, for eksempel for helse- og omsorgssektoren.⁹

6 Risiko og vesentlighet

Med økt digitalisering er stadig mer informasjon lagret digitalt. Dette inkluderer sensitive personopplysninger om personer som er bosatt i og som mottar tjenester fra kommunen. Brukerne av datamaskinene og systemene til kommunen er den største trusselen mot informasjonssikkerheten, og informasjon som er lagret digitalt i kommunens systemer er sårbart for svindel og angrep fra kriminelle aktører. Vi har sett eksempler på dette i andre kommuner, mest kjent er kanskje dataangrepet mot Østre Toten kommune i 2021. Dersom informasjon kommer på avveie, vil det være svært vanskelig for kommunen å få kontroll på den igjen. Det er derfor viktig at kommunen arbeider for å avdekke risiko for at opplysninger kommer på avveie, definerer hva som anses som avvik, at avvik meldes inn slik at man kan iverksette tiltak for å forhindre tilsvarende hendelser i fremtiden, samt at kommunen har en etablert sikkerhetskultur hvor alt dette inngår i den digitale atferden til brukerne av systemene.

Lagring og saksbehandling av personopplysninger i kommunene skjer i stor grad via digitale systemer. Brukere av kommunens datamaskiner og informasjonssystemer vil derfor også utgjøre en vesentlig risiko med hensyn til personvernet. Betydningen av brudd på personvernregelverket kan ha både samfunnsmessige og økonomiske konsekvenser, som redusert tillit til offentlig forvaltning, og/eller utløse bøter fra Datatilsynet.

Med tanke på dette mener vi er det høyst aktuelt for Sør-Odal kommune med et forvaltningsrevisjonsprosjekt om informasjonssikkerhet og personvern, hvor prosjektet kan bidra til å bedømme status for hvordan kommunen ligger an når det gjelder å verne om informasjonsverdiene som kommunen forvalter.

7 Formål og forslag til problemstillinger

7.1 Formål

Formålet med forvaltningsrevisjonsprosjektet vil være å undersøke om Sør-Odal kommune har en etablert digital sikkerhetskultur som ivaretar internkontroll og avvikshåndtering på informasjonssikkerhetsområdet. Formålet vil videre være å undersøke om kommunen har rutiner og etablert praksis som sikrer oppfyllelsen av plikter i henhold til personvernregelverket.

7.2 Forslag til problemstillinger

Dette vil vi finne ut av ved å besvare følgende problemstillinger:

1. Har Sør-Odal kommune etablert en god sikkerhetskultur i organisasjonen, herunder internkontroll og avvikshåndtering?
2. Har Sør-Odal kommune etablerte rutiner og praksis som sikrer et tilfredsstillende vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger?

⁹ [Direktoratet for e-helse - Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgssektoren](#)

8 Kilder til revisjonskriterier

- Sikkerhetsloven
- Personopplysningsloven og personvernforordningen
- Kommuneloven (internkontrollbestemmelsene)
- Forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften)
- Direktoratet for e-helse – Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgssektoren
- NSM – Håndbøker og veiledere til sikkerhetsloven
- Digitaliseringsdirektoratet – Veiledere til informasjonssikkerhet
- Datatilsynet – Veiledere til personvernregelverket
- KS – veileder for internkontroll – Orden i eget hus
- ISO/IEC 27002 – Informasjonssikkerhetstiltak
- Nasjonal strategi for digital sikkerhet (2019)

Listen over kilder er ikke uttømmende, og det kan bli gjort endringer. Revisjonskriterier utledes i innledende fase av prosjektet.

9 Metode for datainnsamling

Valg av metode for datainnsamling vil variere etter formålet med forvaltningsrevisjonen og hvilke problemstillinger man ønsker å besvare. Vi vurderer dokumentstudier, intervjuer og en spørreundersøkelse som mest relevante for dette forvaltningsrevisjonsprosjektet.

Dokumentstudier:

Undersøkelsen vil blant annet omfatte gjennomgang og vurdering av relevante dokumenter, som i denne sammenheng kan være:

- Ulike plan- og strategidokumenter, utredninger og rapportering i kommunen.
- Prosedyrer/rutinebeskrivelser.
- Kommunens dokumentasjon av praksis for risikovurderinger og kartlegginger, planlegging og iverksettelse av risikoreduserende tiltak for god sikkerhetsatferd.

Intervjuer:

Det vil eksempelvis være aktuelt å intervju:

- Kommunedirektøren
- Personvernombudet
- IT-ansvarlige i kommunedirektørens stab
- Utvalgte virksomhetsledere
- Systemansvarlige i utvalgte fagsystemer

Vi planlegger å gjennomføre inntil 10 intervjuer i prosjektet.

Spørreundersøkelse:

Vi ser for oss at det er aktuelt å gjennomføre en spørreundersøkelse rettet mot samtlige ansatte i Sør-Odal kommune med formål om å kartlegge sikkerhetsatferd. Vi har gjort tilsvarende i lignende

prosjekter, og erfarte at dette tilførte kommunen informasjon som man kunne bygge videre på i form av opplæringstiltak og forbedringsarbeid innen informasjonssikkerhet.

10 Organisering og ansvar

Prosjektgruppen vil bestå av en utøvende forvaltningsrevisor som har ansvar for å sikre prosjektets fremdrift og gjennomføring. Prosjektgruppen vil også bestå av en oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor med ansvar for å kvalitetssikre arbeidet underveis og etter ferdigstillelse slik at arbeidet er gjennomført i henhold til NKRFs Standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001).

Rammen for et slikt forvaltningsrevisjonsprosjekt vil ligge på cirka 375 timer. Prosjektet kan startes opp i august 2025. Vi anser at prosjektet kan ferdigstilles i løpet av cirka 7 til 8 måneder, forutsatt at prosjektet løper som planlagt.

Arkivsak-dok. 18/00038-214
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang	Møtedato
Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027	12.05.2025

SAK S-24/25 ORIENTERING FRA ADM. - HELSESTASJON

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget takker for orienteringen fra helsestasjon.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Kommunenes kontrollutvalg skal på vegne av kommunestyret ha kontroll med hele den kommunale forvaltningen. For å kunne utøve sin kontroll, er det viktig at kontrollutvalget har god kjennskap til kommunens virksomhet. I den forbindelse ønsker de bl.a. en orientering om de forskjellige enhetene og de ulike oppgavene i kommunen.

Kontrollutvalget har sagt at de ønsker en orientering fra *Helsestasjonen*. Helsestasjon 0-5 år er ansvarlige for helsestasjonsprogrammet som innebærer flere møte- og kontrollpunkt med barn og foreldre i Sør-Odal kommune. KOSTRA viser imidlertid at kommunen ligger under gjennomsnittet på enkelte tjenester og undersøkelser.

Kontrollutvalget ønsker å høre om *helsestasjonens forebyggende arbeid og rolle, gjerne i lys av oppvekstreformen*. Statistikk fra Odal barneverntjeneste viser at de fleste bekymringsmeldinger kommer fra barneverntjenesten selv og anonyme meldere, og barnevernet opplever at barnevernreformen ikke er godt nok kjent i kommunens organisasjon, jf. tilstandsrapport fra barneverntjenesten. Helsestasjonen må anses å være en viktig samarbeidende tjeneste for barnevernet, men er *ikke* på listen over tjenester som melder inn bekymring til barneverntjenesten.

Vi ber kommunedirektøren videreformidle ønsket om en orientering fra Helsestasjonen og at han *eller den han delegerer*, møter til saken. Det vurderes om utvalget kan besøke Helsestasjonen og få orienteringen der.

Arkivsak-dok. 22/00023-14
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang

Møtedato

Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027

12.05.2025

SAK S-25/25 YTTERLIGERE OPPFØLGING AV FR TIDLIG INNSATS

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen fra administrasjonen til orientering

Vedlegg:

Ingen

Rapporten kan i sin helhet leses på www.konsek-ost.no/sor-odal under fanen Revisjonsrapporter

Saksframstilling:

Kontrollutvalget i Sør-Odal bestilte i august 2022 en forvaltningsrevisjon knyttet til *tidlig innsats*. Formålet med forvaltningsrevisjonen var å undersøke om kommunen lykkes med tidlig innsats og forebyggende arbeid rettet mot barn, deriblant om kommunen fanger opp og følger opp alle barn med behov for spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Forvaltningsrevisjonen har følgende problemstillinger:

1. Sikrer kommunen at alle barn med behov for spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning fanges opp tidlig, og gis den hjelpen de har behov for?
 2. Klarer kommunen, gjennom tidlig innsats, å forebygge utfordringer for barn i barnehagen og 1.- 4. trinn på barneskolen?
- Prosjektet hadde følgende problemstillinger:

Revisjon Øst IKS leverte sin rapport 23. august 2023. Rapporten ble behandlet i kontrollutvalgets møte den 4. september 2023, jf. KU-sak 34/23. Revisor konkluderer (kap. 8) at samlet sett har Sør-Odal kommune etterlevd de fastsatte revisjonskriteriene på en primært tilfredsstillende måte.

Revisor kom allikevel med noen anbefalinger på områder hvor det er et forbedringspotensial.

Rapporten ble behandlet i kommunestyret 6. februar 2024, jf. KS-vedtak 003/24.

KS- 003/24 VEDTAK:

- a) Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om Tidlig innsats til etterretning.
- b) Utøvende revisor presenterer rapporten for kommunestyret.
- c) Kommunestyret ber administrasjonen følge opp rapportens anbefalinger og sørge for at rapporten videresendes og gjøres kjent for de ansatte, FAU, Samarbeidsutvalget SU og utvalg for Oppvekst og kultur.
- d) Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra administrasjonen om hvordan anbefalingene er fulgt opp, innen 15. mars 2024
- e) Administrasjonen utarbeider en plan for hvordan det skal arbeides med forbedringspunktene som indentifiseres i rapporten, og rapporterer tilbake til hovedutvalg for oppvekst, kultur og mangfold innen siste møte før sommeren

Ettersom rapporten først ble behandlet av kommunestyret i februar, utsatte kontrollutvalget oppfølgingen av saken til møte den 10. juni, jf. sak S-33/24.

Kontrollutvalget ønsket å følge opp revisjonen ytterligere i løpet av høsten 2024 og saken ble behandlet i møte 2.12.24. Både kommunalsjef og kommunedirektøren møtte til saken, jf. sak S-58/24. Revisjons anbefalinger ble gjennomgått. Enkelte anbefalinger var fulgt opp, men følgende ble opplyst:

- Vedtak legges i «Sikker sak», etterslep på enkeltvedtak som skal skrives
- Systematisering av spesialopplæring – ennå ikke god nok oversikt
- Oppfylld av lærernormen – kompetanse på hele området må kartlegges, ikke all kompetanse er på plass
- Intensiv opplæring blir gitt, men det er *ikke* systematisert- gis ikke likt tilbud til alle elevene
- Overgangssamarbeid barnehage/skole – evalueringsmøte avholdt
- Verdibasert internkontroll – håper å ha kommet godt i gang med prosessen til våren

Kontrollutvalget takket for orienteringen. Deres inntrykk var at skolen absolutt er på riktig vei, men utvalget vedtok å følge opp saken ytterligere før sommeren 2025.

Vi har bedt kommunedirektøren, *eller den han delegerer, om å møte til saken.*

Arkivsak-dok. 18/00089-96
Saksbehandler Heidi Elisabeth Larsson

Saksgang

Møtedato

Sør-Odal kontrollutvalg 2023-2027

12.05.2025

SAK S-26/25 EVENTUELT

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken fremmes uten forslag til vedtak.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling: